

Posudek
bakalářské práce
Romana Pazderského
Historické myšlení Jaroslava Golla
(ÚČD FF UK v Praze 2011, 172 s. + přílohy)

Roman Pazderský předložil (budiž takové konstatování školiteli dovoleno) mimořádně vyspělou bakalářskou práci analyzující v širokých souvislostech historické myšlení čelného spoluzakladatele moderní české historické vědy Jaroslava Golla. Historickým myšlením tu autor rozumí celek (Gollova) myšlení, zahrnující jak jeho vědecký diskurs, tak jeho osobnostně-psychologické založení. Práce má jasnou logickou strukturu, jdoucí od metodologických východisek Gollova historického myšlení, zakotvených v paradigmatu historiografie jeho doby (1. kap.), přes analýzu a zhodnocení samotného Gollova historického myšlení v souvztažnosti s jeho historiografickými reflexemi (2. kap.) po kapitolu nazvanou „Od myšlení k člověku: Klíč ke Gollovi“, která usiluje o (ve smyslu antropologie jako snahy o zachycení prožívání dějin) antropologizující pohled na Gollovu osobnost. Právě tato kapitola nejkonceptověji prozrazuje Pazderského schopnost „vidět za“ pramenné informace a jeho schopnost jemného kritického myšlení.

Jak prokazuje poznámkový aparát, opírá se práce o důslednou heuristiku a jak odhaluje práce se získanými informačními zdroji, tak kvalifikovaně rozlišuje interpretační meze i možnosti jednotlivých typů těchto zdrojů: tj. samotných pramenů, literatury, a i toho, kdy se se sekundárními zdroji informací pracuje jako s literaturou a kdy se mu stávají historiografickými prameny. Bakalářská práce je také spána vytříbeným jazykem a stylistikou, odpovídajícím charakteru odborného textu – o tom svědčí například charakter poznámkového aparátu, který nemá pouhý heuristický a „odkazový“ charakter, ale který je integrální součástí celkového výkladu; citlivě „distribuuje“ informace mezi vlastním výkladovým textem a poznámkami, což přispívá k celkové stylistické a argumentační úrovni práce. V textu najdeme logicky i historiograficky podepřené pojmové analýzy, bystré interpretace diskursu historického myšlení samotného J. Golla i tehdejší (nejen české) historiografie, stejně jako kritický odstup od různorodých pozdějších interpretací Gollova významu a přínosu. A jak vyplývá z právě řečeného, ocenit je třeba i to, že Pazderského interpretace přitom získaným informacím „nepodléhají“, ale že si udržuje nad nimi metodologický nadhled, a to i s přiznáním svého „autorsko-interpretálního“ postoje.

Tato bakalářská práce je zároveň kvalifikovaným příspěvkem k probíhajícím diskusím o vývoji moderního českého dějepisceví a – ač to není u bakalářských prací obvyklé – lze doporučit i její publikaci. Tím zároveň vyslovuji souhlas s jejím přijetím k obhajobě.

prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc.

V Praze dne 14. června 2011